

HET VOLKS BELANG

LIBERAAL VLAAMS TIJDSCHRIFT
WWW.HETVOLKSBELANG.BE

Nr 03 • Maart 2023
Jaargang 144 • maandblad

In dit nummer

EDITORIAAL

Stabiliteit / 2

LVV-JONG VLD

Europa pleegt sluipmoord op
Vlaamse economie / 4

LIBERAS

Blauwe leeuwen in Brussel / 6

KUNST

'Blue fever' van Marc Kennes / 7

BUITENLAND

Europa, de dupe van
de Brexithistorie / 8

BOEKEN

Schwalbe, een verzwezen
voetbalverhaal / 10

NOORDERBUREN

VVD bestaat 75 jaar / 11

OPINIE

Is de belastingdruk echt te hoog? / 12



Steun het LVV!



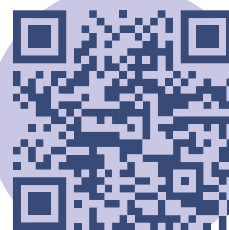
Beste vrienden,

Het Liberaal Vlaams Verbond gaat zijn 4e werkingsjaar in sinds de vernieuwings- en verjongingsoperatie van 2020. Vorig jaar organiseerden we een waaier aan inhoudelijke activiteiten, een studiedag over lokale politiek, een gespreksavond tussen Egbert Lachaert en Marc De Vos, een debat rond migratie met onder meer Marc Bossuyt.... Absolute publiekstrekker was een samenwerking met Jong VLD over de situatie in Oekraïne voor een tot de nok gevulde zaal met Frans Van Daele en Jonathan Holslag.

Naast een inhoudelijk keurmerk, benadrukken we onze doelstelling tot de opbouw van een netwerk tussen liberaal gezinden en aanverwante liberale organisaties. Daarnaast blijven we onze liberale principes verdedigen met menig opiniestuk. Ook 2023 is reeds gestart met twee succesvolle netwerkmomenten. In de komende weken zal onze website grondig gemoderniseerd worden. Meer dan ooit, geconfronteerd met de verdere groei van extremen, de almacht van de participatie en traditionele middenpartijen die zwaar onder druk staan, kan en zal het LVV zijn kernwaarden en essentiële boodschap blijven verdedigen.

Het Volksbelang

Uw financiële steun is uiteraard onontbeerlijk om een degelijke kwalitatieve werking te kunnen garanderen. Dankzij uw gulle bijdrage kunnen we onze rol van onafhankelijke en stuwende koepelvereniging binnen de brede liberale familie blijven vervullen.



Scan nu de code!

Als lid ontvangt u 'Het Volksbelang', het LVV-tijdschrift dat tien keer per jaar verschijnt, en dit reeds sinds 1867.

De lidmaatschapsbijdrage voor 2023 bedraagt 30,00 euro. Maar wij hopen dat velen onder u zich vrijwillig met een hogere bijdrage zullen aanmelden om de kwaliteit van ons aanbod te verzekeren. U kan ons steunen door te storten op het IBAN-nummer BE93 2900 5218 0967 of via onze QR-code (zie hierboven). Gelieve de code te scannen met uw reguliere camera-applicatie op uw smartphone, zodoende komt u rechtstreeks terecht op onze website, alwaar u uw lidmaatschap kan formaliseren.

Wij hopen op uw onverminderde steun,

Alvast bedankt,

Thibault Viaene,
voorzitter.

Clair Ysebaert,
erevoorzitter,



voorwoord door Bert Cornelis

Stabiliteit

Dat is er de voorbije weken in de politiek allerminst geweest. De queeste rond de pensioenen van voorzitters en hoge ambtenaren in de Kamer, het schouwspel in het Vlaams Parlement tijdens het debat over de stikstofkwestie. Dit alles was ronduit hallucinant. Op de Vlaamse regeringsbanken durfden de excellenties elkaar nog nauwelijks in de ogen te kijken. Partijen "kwakten", om het met de woorden van minister Hilde Crevits te omschrijven, elkaar tegen de muur. Men geraakte niet uit de impasse. Ondanks het akkoord zullen er straks in het Vlaams halfroond veel gekwetste en beschadigde ego's rondlopen.

Los van het ingewikkelde stikstofdossier is er hier natuurlijk veel meer aan de hand. Een poging tot analyse.

De recente blokkering van het Vlaams bestuur is vooreerst structureel te verklaren. Er heerst een fobie voor vervroegde verkiezingen, en vooral te veel verkiezingen. Politicoloog Bart Maddens deed naar aanleiding van de stikstofcrisis dit voorstel: "De Vlamingen hebben recht op een volwassen parlementair systeem. Dit houdt in dat je de bal kunt doorspelen naar de kiezer bij een politieke blokkering." Natuurlijk willen we niet meer terug naar de tijd van de ontelbare regeringen van Wilfried Martens in de jaren tachtig. Maar toch, al eens een vervroegde verkiezing zou toch geen kwaad kunnen? Op federaal vlak kan een regering nog vallen. Als

« **Indien er een stabiel en evenwichtig beleid moet gevoerd worden dan is een herprofilering van het centrum nodig, zeg maar een fusie van de drie traditionele partijen.**

premier Alexander De Croo het morgen niet meer ziet zitten, zegt hij zoals destijds Leo Tindemans, "ik ga van deze tribune weg, ik ga naar de koning en ik bied het ontslag van mijn regering aan." In het Vlaams Parlement is dat uitgesloten. Bij de staatshervorming en de oprichting van het Vlaams Parlement wilden de Vlaamse politici vooral stabiliteit, en niet de tijd van Wilfried Martens met zijn vele regeringen. We hebben het gezien met het politieke drama rond het stikstof. Minister-president Jan Jambon bleef zitten. Is dat goed? Enerzijds niet, want de kiezer kan zich over het dagenlange geknoei van de man en zijn ploeg niet uitspreken, anderzijds misschien wel, want hij was gedoemd om te blijven, en zo werd tóch een oplossing gevonden. Het was van moeten, iets anders kon niet.

Afkalving

Op 21 mei 1995 vonden de eerste rechtstreekse verkiezingen plaats voor het Vlaams Parlement. Bekijken we het aantal zetels op 124 in het Vlaams Parlement over de voorbije jaren, dan geeft dit een goed beeld van hoe vooral de huidige en traditionele regeringspartijen afkalfden. In 1995 behaalden de christendemocraten (CVP) nog 37 zetels, de socialisten (SP) 26 en de liberalen (VLD) 27. De VU (nu vooral N-VA) kreeg 9 zetels, Agalev (nu Groen) 7 en het Vlaams Blok (nu Vlaams Belang) 17. De huidige samenstelling van het Vlaams Parlement op basis van de verkiezingen

van 26 mei 2019 geven het volgende beeld: christendemocraten 19 (-18); socialisten 13 (-13); liberalen 15 (-12); Vlaamsnationalisten van de N-VA 35 (+26); Groen 14 (+7); Vlaams Belang 23 (+6). De linkse PVDA heeft 4 zetels. Conclusie: de traditionele partijen CD&V (christendemocraten), Vooruit (de socialisten) en Open Vld (de liberalen) kregen zware klappen. Op de rechterkant groeiden de Vlaamsnationalisten, op links ging Groen en de PVDA vooruit.

De drie zogenaamde centrumpartijen, CD&V, Vooruit en Open Vld, daalden in zetels over de periode 1995-2019 van 90 naar 47 (bijna een halvering). Ze hebben de voorbije jaren dan ook een beroep moeten doen op



Herman Van Goethem: "Indien er een stabiel en evenwichtig beleid moet gevoerd worden dan is een herprofilering van het centrum nodig, zeg maar een fusie van de drie traditionele partijen."

andere partijen, Groen of N-VA, om aan een meerderheid in het Vlaams Parlement te geraken. Een keuze die ook bepaald werd door het zogenaamde 'cordon sanitair' rond het Vlaams Belang. Een cordon dat in feite ook op links werkt, want de vier zetels van de PVDA dienen ook tot niets.

Te veel partijen

De rector van de Antwerpse universiteit, jurist en historicus Herman Van Goethem, heeft over het verlies van de 'centrumpartijen' een uitgesproken mening die we graag delen. Door het evenredigheidsstelsel bij verkiezingen in ons land zijn partijen verplicht om te praten, tot overleg en compromis te komen. Van Goethem vindt dit overigens een veel volwassener systeem dan het meerderheidsstelsel waarbij de sterkste alles krijgt. "The winner takes it all!" Maar dat wil niet zeggen dat ons systeem niet in gevaar kan komen. Het risico in het evenredigheidsstelsel is dat er te veel partijen komen die aan de verkiezingen deelnemen zodat de politieke macht versnipperd wordt en de verkiezingsuitslag zo verdelend werkt dat er nergens nog een goede kant aan is. Het vinden van meerderheden met weinig partijen wordt dan almaar moeilijker. Met als gevolg dat door de versnippering de centrumpartijen er niet meer in lukken om de macht te veroveren en te besturen. Gevolg daarvan is dat er te veel partijen in een regering moeten, wat de besluitvorming erg bemoeilijkt. En dat dan populistische partijen, de extremen, van de zwakheid van de centrumpartijen misbruik maken om meer kiezers binnen te halen.

Fusie

Veel heeft volgens Van Goethem te maken met het feit dat de drie grote oude traditionele partijen, of zeg maar levensbeschouwelijke stromingen, de christendemocratie, het socialisme en het liberalisme, niet meer aantrekkelijk zijn. Overigens verschillen hun programmastandpunten niet zo veel zodat de kiezer hen als één pot nat ziet. Het zijn electoraal verschrompelde partijen, bekijk onze bovenstaande cijfers. Indien er een stabiel en evenwichtig beleid moet gevoerd worden dan is een herprofilering van het centrum nodig, zeg maar een fusie van die drie centrumpartijen. Die kunnen dan aangevuld worden met (gematigde elementen) uit N-VA

en Groen. Je moet daarbij vooral enerzijds een centrumrechtse en anderzijds een centrumlinkse partij krijgen met duidelijke en goed uitgewerkte programma's.

Dus, CD&V, Vooruit en Open Vld, zet u morgen aan tafel en verdeel de kaarten. Tot daar de rector die blijft geloven in het bestaan van politieke partijen. Dat is realistisch. Ik hoor al jaren de roep naar het indijken van de macht van de partijen, het afschaffen zelfs. Het gebeurde nooit, en het zal nooit gebeuren. Dan maar liever fusioneren of verkavelen.



Bart Maddens: "De Vlamingen hebben recht op een volwassen parlementair systeem. Dit houdt in dat je de bal kunt doorspelen naar de kiezer bij een politieke blokkering."

De moedige burgers

Maar een verkaveling van het centrum is volgens mij maar een deel van de oplossing. Inspraak en medezeggenschap van de burgers zijn even belangrijk. Waarom geen referendum of burgerpanel over het stikstofprobleem houden?

Er heerst bij sommige politici en opiniemakers nog altijd een bijzonder hardnekkige koudwatervrees als het over referenda, inspraakmomenten, politieke enquêtes, burgerpanels, en zo meer, gaat. Dat is onterecht. Hoe meer mogelijkheden en kansen je de burger geeft om hem en haar bij het politieke debat te betrekken, hoe beter.

Men kan kritiek hebben op de wijze waarop het vandaag gebeurt, maar de intentie zelf, de bereidheid van geëngageerde burgers om inspraakmethodes te organiseren naast de verkiezingen, verdienen alle kansen. Er blijft uiteindelijk, na al die inspraak, natuurlijk wel één voorwaarde: het primaat van de politiek. De rechtstreeks verkozenen hakken de knoop door, weliswaar met de nodige garanties dat ze zo veel als mogelijk rekening moeten houden met de resultaten van de bevestigingen.

Daarom vind ik de polemiek die er ontstaan is rond het project 'We Need To Talk', een burgerbevestiging over de zin en onzin van de financiering van politieke partijen, zo jammer. Woordvoester van dit project, auteur en filosoof Alicja Gescinska, werd op een nogal neerbuigende manier neergesabeld door onder meer de De Morgen-columnist Joël De Ceulaer (De Afspraak van 7/2/2023). Je kan discussiëren over het feit dat er maar 60 uitgelote burgers deelnemen, je kan over de vorm vragen hebben, maar de goede intenties van de initiatiefnemers op zo'n persoonlijke en karikaturale wijze aanvallen, is ongehoord. Maak u geen zorgen, de partijen zullen niet afgeschaft worden, en het is maar zeer de vraag of er na zo'n bevestiging veel aan die financiering zal veranderen. Maar als we de moed opgeven om naar burgers te luisteren, om naar hun mening te vragen, gaat het pas echt de slechte kant op. Of zoals Alicja het op haar website zegt: "Het is niet omdat het slechter kan, dat het niet beter moet."



Alicja Gescinska: onterecht neergesabeld voor haar inzet voor burgerinspraak.

Europa pleegt sluipmoord op Vlaamse economie



door Philippe Nys,
voorzitter Jong VLD
en Thibault Viaene,
voorzitter LVV

Europa wil de regels omtrent staatssteun versoepelen. Dit als reactie op het grootschalig plan van VS-president Joe Biden om Amerikaanse groene bedrijven massaal subsidiepakketten toe te stoppen. Het hoeft geen betoog dat dit vooral de lidstaten met diepe zakken zoals Duitsland en Frankrijk ten goede zal komen. De Europese interne markt dreigt zo ten grave worden gedragen, en dit ten nadele van onze Vlaamse ondernemingen.

Decennialang vierden globalisering en vrijhandel hoogtij. Vrije uitwisseling van mensen, goederen en kapitaal was het credo. Nationale grenzen vervaagden en overheden werden teruggedrongen. Dankzij de coronacrisis is die vermaledijde overheid evenwel terug van weggeweest. Het beste bewijs is ongetwijfeld het presidentschap van Joe Biden. Voor het eerste in decennia is de Amerikaanse vennootschapsbelasting verhoogd. Verder bracht hij met de 'Inflation Reduction Act' een groene bazooka in stelling om de Amerikaanse economie te verduurzamen. Kolossale investeringsplannen ter waarde van een duizelingwekkende 1.700 miljard dollar werden aangekondigd. Biden blijft duidelijk het pad van het economisch protectionisme van zijn voorganger Donald Trump bewandelen.

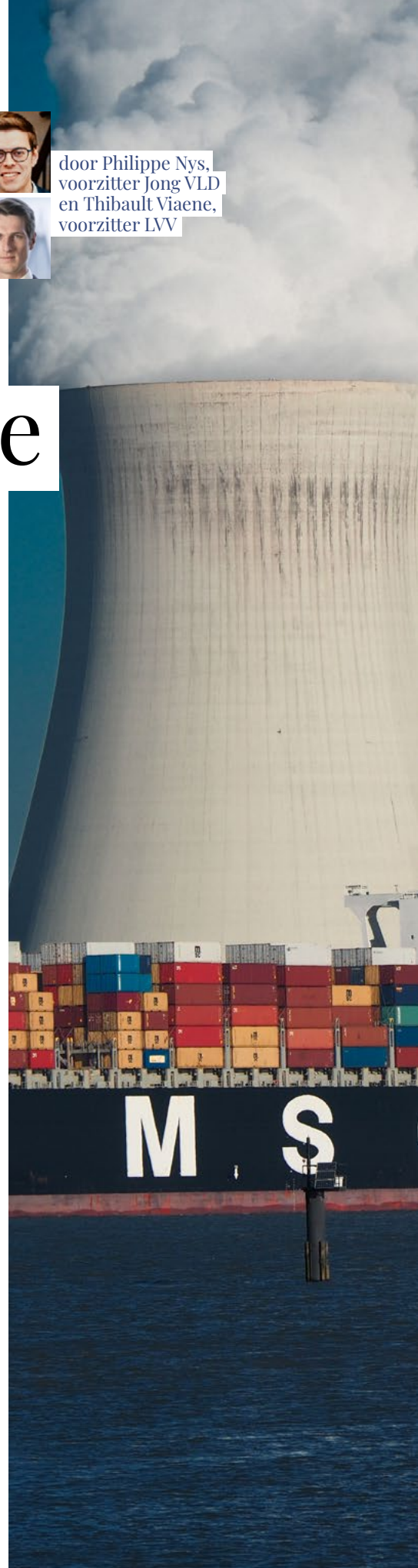
Te midden van de Oekraïneoorlog staan de Verenigde Staten en Europa geopolitiek en militair schouder aan schouder. Onder de wa-

terlijn heerst echter een stille handelsoorlog tussen de aloude bondgenoten. Europese ondernemingen krijgen immers amper toegang tot die Amerikaanse miljardeninvesteringen in de groene transitie.

“*Strategische autonomie mag niet leiden tot blind protectionisme.*”

Als tegengewicht wil de Europese Commissie de staatssteunregels herzien. Lidstaten zouden hun eigen ondernemingen makkelijker moeten kunnen subsidiëren. Dat Europa deze verschuivingen niet onbeantwoord kan laten, is zonneklaar. Strategische autonomie in een grimmige geopolitieke wereld mag geen taboe zijn. Dit mag echter niet leiden tot blind protectionisme onder Europese lidstaten. Nochtans is dat wat we op voorzet van de grote lidstaten zien gebeuren.

De ééngemaakte Europese markt, die dit jaar dertig kaarsjes mag uitblazen, maakt de kern uit van het Europees project. Dankzij die interne markt sneuvelden handelsbarrières en namen welvaart en stabiliteit zienderogen toe. Europa werd zo het grootste handelsblok ter wereld. Een eengemaakte markt kan ech-



“

Waarom zou een multinational nog een fabriek openen in Antwerpen als ze in Hamburg of Le Havre een veelvoud van onze overheidsmiddelen hebben klaarstaan?

ter maar functioneren als er regels zijn die het gelijk speelveld garanderen. Regels die ervoor zorgen dat lidstaten geen ongeoorloofde staatsteun geven aan hun eigen ondernemingen om ondernemingen uit andere landen de markt uit te duwen. Een interne markt en strenge staatssteunregels: het zijn twee kanten van dezelfde medaille.

Als reactie op de coronacrisis werden in 2020 de staatssteunregels tijdelijk versoepeld. Deze versoepelingen zijn sinds de Oekraïne-crisis quasi geruisloos verlengd. Binnen dit soepel kader heeft de Europese Commissie zeer snel honderden steunpakketten van de lidstaten goedgekeurd voor een bedrag van honderden miljarden euro's. Onlangs werd bekendgemaakt dat meer dan 50% van de steun afkomstig was uit Duitsland, op de voet gevolgd door Frankrijk en Italië.

Het hoeft niet te verbazen dat de grote lidstaten, daarin gevolgd door de Europese Commissie, de druk opvoerden om de versoepelingen te verlengen tot eind 2025. Pikt detail: Parijs heeft in 2020 succesvol gelobbyd om hun eigen Olivier Guersent als directeur-generaal van de Europese mede-

dingingsautoriteit benoemd te krijgen. De waakhond is een schoothond geworden.

Duitsland en Frankrijk ondergraven hiermee niet enkel de competitiviteit van ondernemingen uit de kleinere economieën zoals België of Nederland. Ze trekken ook een streep door de rekening van het investeringsbeleid. Internationale groepen spelen van oudsher landen tegen elkaar uit om zoveel mogelijk subsidies binnen te rijden. Waarom zou een multinational nog een fabriek openen in Antwerpen als ze in Hamburg of Le Havre een veelvoud van onze overheidsmiddelen hebben klaarstaan?

Een economische ratrace tussen lidstaten is het slechtste wat Europa kan overkomen. Eerder dan alle subsidieremmen los te gooien, heeft de Europese Commissie andere middelen tot haar beschikking. Zo moet ze onderdelen van haar bestaande fondsen, zoals de Green Deal en REPowerEU, bundelen en versterken in een industrieel fonds dat investeringsprojecten in duurzaamheid en in strategische industriële sectoren kan selecteren en steunen op Europees niveau.

Niet met vaste verdeelsleutels tussen lidstaten en een zware bureaucratie, wel op basis van objectieve excellentiecriteria. Sterke projecten krijgen steun, de slechte vliegen eruit. In de geest van de creatieve destructie. Enkel zo kan Europa de kracht van haar interne markt combineren met een antwoord op het nieuwe geopolitieke protectionisme. In de komende weken hangt de toekomst van onze Vlaamse economie voor een groot stuk af van deze keuze. Time to act.

Steun Het Volksbelang

Als lid van het Liberaal Vlaams Verbond (LVV) ontvangt u maandelijks het blad **Het Volksbelang**. Het oudste Vlaamse tijdschrift, ontstaan in 1867, wordt elke maand met de inspanningen van vele medewerkers samengesteld. Om dit blad in stand te houden, is het belangrijk dat u uw LVV-lidmaatschap ook in 2023 vernieuwt.

De lidmaatschapsbijdrage voor 2023 bedraagt **30,00 euro**. U kan Het Volksbelang blijven ontvangen door uw LVV-lidgeld te storten op het IBAN-nummer BE93 2900 5218 0967 of via de

QR-code die u op de voorpagina vindt. Heel belangrijk: **gelieve deze code te scannen met uw reguliere camera-applicatie op uw smartphone**, zo komt u rechtstreeks terecht op de LVV-website, waar u uw lidmaatschap kan formaliseren.

Van harte dank,

Bert CORNELIS,
hoofddirecteur Het Volksbelang

HET VOLKS BELANG

LIBERAAL VLAAMS VERBOND
WWW.HETVOLKSBELANG.BE

Nr 10 • Februari 2023
JANUARI • 114 • 115 • 116 • 117 • 118 • 119 • 120 • 121 • 122 • 123 • 124 • 125 • 126 • 127 • 128 • 129 • 130 • 131 • 132 • 133 • 134 • 135 • 136 • 137 • 138 • 139 • 140 • 141 • 142 • 143 • 144 • 145 • 146 • 147 • 148 • 149 • 150 • 151 • 152 • 153 • 154 • 155 • 156 • 157 • 158 • 159 • 160 • 161 • 162 • 163 • 164 • 165 • 166 • 167 • 168 • 169 • 170 • 171 • 172 • 173 • 174 • 175 • 176 • 177 • 178 • 179 • 180 • 181 • 182 • 183 • 184 • 185 • 186 • 187 • 188 • 189 • 190 • 191 • 192 • 193 • 194 • 195 • 196 • 197 • 198 • 199 • 200 • 201 • 202 • 203 • 204 • 205 • 206 • 207 • 208 • 209 • 210 • 211 • 212 • 213 • 214 • 215 • 216 • 217 • 218 • 219 • 220 • 221 • 222 • 223 • 224 • 225 • 226 • 227 • 228 • 229 • 230 • 231 • 232 • 233 • 234 • 235 • 236 • 237 • 238 • 239 • 240 • 241 • 242 • 243 • 244 • 245 • 246 • 247 • 248 • 249 • 250 • 251 • 252 • 253 • 254 • 255 • 256 • 257 • 258 • 259 • 260 • 261 • 262 • 263 • 264 • 265 • 266 • 267 • 268 • 269 • 270 • 271 • 272 • 273 • 274 • 275 • 276 • 277 • 278 • 279 • 280 • 281 • 282 • 283 • 284 • 285 • 286 • 287 • 288 • 289 • 290 • 291 • 292 • 293 • 294 • 295 • 296 • 297 • 298 • 299 • 300 • 301 • 302 • 303 • 304 • 305 • 306 • 307 • 308 • 309 • 310 • 311 • 312 • 313 • 314 • 315 • 316 • 317 • 318 • 319 • 320 • 321 • 322 • 323 • 324 • 325 • 326 • 327 • 328 • 329 • 330 • 331 • 332 • 333 • 334 • 335 • 336 • 337 • 338 • 339 • 340 • 341 • 342 • 343 • 344 • 345 • 346 • 347 • 348 • 349 • 350 • 351 • 352 • 353 • 354 • 355 • 356 • 357 • 358 • 359 • 360 • 361 • 362 • 363 • 364 • 365 • 366 • 367 • 368 • 369 • 370 • 371 • 372 • 373 • 374 • 375 • 376 • 377 • 378 • 379 • 380 • 381 • 382 • 383 • 384 • 385 • 386 • 387 • 388 • 389 • 390 • 391 • 392 • 393 • 394 • 395 • 396 • 397 • 398 • 399 • 400 • 401 • 402 • 403 • 404 • 405 • 406 • 407 • 408 • 409 • 410 • 411 • 412 • 413 • 414 • 415 • 416 • 417 • 418 • 419 • 420 • 421 • 422 • 423 • 424 • 425 • 426 • 427 • 428 • 429 • 430 • 431 • 432 • 433 • 434 • 435 • 436 • 437 • 438 • 439 • 440 • 441 • 442 • 443 • 444 • 445 • 446 • 447 • 448 • 449 • 450 • 451 • 452 • 453 • 454 • 455 • 456 • 457 • 458 • 459 • 460 • 461 • 462 • 463 • 464 • 465 • 466 • 467 • 468 • 469 • 470 • 471 • 472 • 473 • 474 • 475 • 476 • 477 • 478 • 479 • 480 • 481 • 482 • 483 • 484 • 485 • 486 • 487 • 488 • 489 • 490 • 491 • 492 • 493 • 494 • 495 • 496 • 497 • 498 • 499 • 500 • 501 • 502 • 503 • 504 • 505 • 506 • 507 • 508 • 509 • 510 • 511 • 512 • 513 • 514 • 515 • 516 • 517 • 518 • 519 • 520 • 521 • 522 • 523 • 524 • 525 • 526 • 527 • 528 • 529 • 530 • 531 • 532 • 533 • 534 • 535 • 536 • 537 • 538 • 539 • 540 • 541 • 542 • 543 • 544 • 545 • 546 • 547 • 548 • 549 • 550 • 551 • 552 • 553 • 554 • 555 • 556 • 557 • 558 • 559 • 560 • 561 • 562 • 563 • 564 • 565 • 566 • 567 • 568 • 569 • 570 • 571 • 572 • 573 • 574 • 575 • 576 • 577 • 578 • 579 • 580 • 581 • 582 • 583 • 584 • 585 • 586 • 587 • 588 • 589 • 590 • 591 • 592 • 593 • 594 • 595 • 596 • 597 • 598 • 599 • 600 • 601 • 602 • 603 • 604 • 605 • 606 • 607 • 608 • 609 • 610 • 611 • 612 • 613 • 614 • 615 • 616 • 617 • 618 • 619 • 620 • 621 • 622 • 623 • 624 • 625 • 626 • 627 • 628 • 629 • 630 • 631 • 632 • 633 • 634 • 635 • 636 • 637 • 638 • 639 • 640 • 641 • 642 • 643 • 644 • 645 • 646 • 647 • 648 • 649 • 650 • 651 • 652 • 653 • 654 • 655 • 656 • 657 • 658 • 659 • 660 • 661 • 662 • 663 • 664 • 665 • 666 • 667 • 668 • 669 • 670 • 671 • 672 • 673 • 674 • 675 • 676 • 677 • 678 • 679 • 680 • 681 • 682 • 683 • 684 • 685 • 686 • 687 • 688 • 689 • 690 • 691 • 692 • 693 • 694 • 695 • 696 • 697 • 698 • 699 • 700 • 701 • 702 • 703 • 704 • 705 • 706 • 707 • 708 • 709 • 710 • 711 • 712 • 713 • 714 • 715 • 716 • 717 • 718 • 719 • 720 • 721 • 722 • 723 • 724 • 725 • 726 • 727 • 728 • 729 • 730 • 731 • 732 • 733 • 734 • 735 • 736 • 737 • 738 • 739 • 740 • 741 • 742 • 743 • 744 • 745 • 746 • 747 • 748 • 749 • 750 • 751 • 752 • 753 • 754 • 755 • 756 • 757 • 758 • 759 • 760 • 761 • 762 • 763 • 764 • 765 • 766 • 767 • 768 • 769 • 770 • 771 • 772 • 773 • 774 • 775 • 776 • 777 • 778 • 779 • 780 • 781 • 782 • 783 • 784 • 785 • 786 • 787 • 788 • 789 • 790 • 791 • 792 • 793 • 794 • 795 • 796 • 797 • 798 • 799 • 800 • 801 • 802 • 803 • 804 • 805 • 806 • 807 • 808 • 809 • 810 • 811 • 812 • 813 • 814 • 815 • 816 • 817 • 818 • 819 • 820 • 821 • 822 • 823 • 824 • 825 • 826 • 827 • 828 • 829 • 830 • 831 • 832 • 833 • 834 • 835 • 836 • 837 • 838 • 839 • 840 • 841 • 842 • 843 • 844 • 845 • 846 • 847 • 848 • 849 • 850 • 851 • 852 • 853 • 854 • 855 • 856 • 857 • 858 • 859 • 860 • 861 • 862 • 863 • 864 • 865 • 866 • 867 • 868 • 869 • 870 • 871 • 872 • 873 • 874 • 875 • 876 • 877 • 878 • 879 • 880 • 881 • 882 • 883 • 884 • 885 • 886 • 887 • 888 • 889 • 890 • 891 • 892 • 893 • 894 • 895 • 896 • 897 • 898 • 899 • 900 • 901 • 902 • 903 • 904 • 905 • 906 • 907 • 908 • 909 • 910 • 911 • 912 • 913 • 914 • 915 • 916 • 917 • 918 • 919 • 920 • 921 • 922 • 923 • 924 • 925 • 926 • 927 • 928 • 929 • 930 • 931 • 932 • 933 • 934 • 935 • 936 • 937 • 938 • 939 • 940 • 941 • 942 • 943 • 944 • 945 • 946 • 947 • 948 • 949 • 950 • 951 • 952 • 953 • 954 • 955 • 956 • 957 • 958 • 959 • 960 • 961 • 962 • 963 • 964 • 965 • 966 • 967 • 968 • 969 • 970 • 971 • 972 • 973 • 974 • 975 • 976 • 977 • 978 • 979 • 980 • 981 • 982 • 983 • 984 • 985 • 986 • 987 • 988 • 989 • 990 • 991 • 992 • 993 • 994 • 995 • 996 • 997 • 998 • 999 • 1000 • 1001 • 1002 • 1003 • 1004 • 1005 • 1006 • 1007 • 1008 • 1009 • 1010 • 1011 • 1012 • 1013 • 1014 • 1015 • 1016 • 1017 • 1018 • 1019 • 1020 • 1021 • 1022 • 1023 • 1024 • 1025 • 1026 • 1027 • 1028 • 1029 • 1030 • 1031 • 1032 • 1033 • 1034 • 1035 • 1036 • 1037 • 1038 • 1039 • 1040 • 1041 • 1042 • 1043 • 1044 • 1045 • 1046 • 1047 • 1048 • 1049 • 1050 • 1051 • 1052 • 1053 • 1054 • 1055 • 1056 • 1057 • 1058 • 1059 • 1060 • 1061 • 1062 • 1063 • 1064 • 1065 • 1066 • 1067 • 1068 • 1069 • 1070 • 1071 • 1072 • 1073 • 1074 • 1075 • 1076 • 1077 • 1078 • 1079 • 1080 • 1081 • 1082 • 1083 • 1084 • 1085 • 1086 • 1087 • 1088 • 1089 • 1090 • 1091 • 1092 • 1093 • 1094 • 1095 • 1096 • 1097 • 1098 • 1099 • 1100 • 1101 • 1102 • 1103 • 1104 • 1105 • 1106 • 1107 • 1108 • 1109 • 1110 • 1111 • 1112 • 1113 • 1114 • 1115 • 1116 • 1117 • 1118 • 1119 • 1120 • 1121 • 1122 • 1123 • 1124 • 1125 • 1126 • 1127 • 1128 • 1129 • 1130 • 1131 • 1132 • 1133 • 1134 • 1135 • 1136 • 1137 • 1138 • 1139 • 1140 • 1141 • 1142 • 1143 • 1144 • 1145 • 1146 • 1147 • 1148 • 1149 • 1150 • 1151 • 1152 • 1153 • 1154 • 1155 • 1156 • 1157 • 1158 • 1159 • 1160 • 1161 • 1162 • 1163 • 1164 • 1165 • 1166 • 1167 • 1168 • 1169 • 1170 • 1171 • 1172 • 1173 • 1174 • 1175 • 1176 • 1177 • 1178 • 1179 • 1180 • 1181 • 1182 • 1183 • 1184 • 1185 • 1186 • 1187 • 1188 • 1189 • 1190 • 1191 • 1192 • 1193 • 1194 • 1195 • 1196 • 1197 • 1198 • 1199 • 1200 • 1201 • 1202 • 1203 • 1204 • 1205 • 1206 • 1207 • 1208 • 1209 • 1210 • 1211 • 1212 • 1213 • 1214 • 1215 • 1216 • 1217 • 1218 • 1219 • 1220 • 1221 • 1222 • 1223 • 1224 • 1225 • 1226 • 1227 • 1228 • 1229 • 1230 • 1231 • 1232 • 1233 • 1234 • 1235 • 1236 • 1237 • 1238 • 1239 • 1240 • 1241 • 1242 • 1243 • 1244 • 1245 • 1246 • 1247 • 1248 • 1249 • 1250 • 1251 • 1252 • 1253 • 1254 • 1255 • 1256 • 1257 • 1258 • 1259 • 1260 • 1261 • 1262 • 1263 • 1264 • 1265 • 1266 • 1267 • 1268 • 1269 • 1270 • 1271 • 1272 • 1273 • 1274 • 1275 • 1276 • 1277 • 1278 • 1279 • 1280 • 1281 • 1282 • 1283 • 1284 • 1285 • 1286 • 1287 • 1288 • 1289 • 1290 • 1291 • 1292 • 1293 • 1294 • 1295 • 1296 • 1297 • 1298 • 1299 • 1300 • 1301 • 1302 • 1303 • 1304 • 1305 • 1306 • 1307 • 1308 • 1309 • 1310 • 1311 • 1312 • 1313 • 1314 • 1315 • 1316 • 1317 • 1318 • 1319 • 1320 • 1321 • 1322 • 1323 • 1324 • 1325 • 1326 • 1327 • 1328 • 1329 • 1330 • 1331 • 1332 • 1333 • 1334 • 1335 • 1336 • 1337 • 1338 • 1339 • 1340 • 1341 • 1342 • 1343 • 1344 • 1345 • 1346 • 1347 • 1348 • 1349 • 1350 • 1351 • 1352 • 1353 • 1354 • 1355 • 1356 • 1357 • 1358 • 1359 • 1360 • 1361 • 1362 • 1363 • 1364 • 1365 • 1366 • 1367 • 1368 • 1369 • 1370 • 1371 • 1372 • 1373 • 1374 • 1375 • 1376 • 1377 • 1378 • 1379 • 1380 • 1381 • 1382 • 1383 • 1384 • 1385 • 1386 • 1387 • 1388 • 1389 • 1390 • 1391 • 1392 • 1393 • 1394 • 1395 • 1396 • 1397 • 1398 • 1399 • 1400 • 1401 • 1402 • 1403 • 1404 • 1405 • 1406 • 1407 • 1408 • 1409 • 1410 • 1411 • 1412 • 1413 • 1414 • 1415 • 1416 • 1417 • 1418 • 1419 • 1420 • 1421 • 1422 • 1423 • 1424 • 1425 • 1426 • 1427 • 1428 • 1429 • 1430 • 1431 • 1432 • 1433 • 1434 • 1435 • 1436 • 1437 • 1438 • 1439 • 1440 • 1441 • 1442 • 1443 • 1444 • 1445 • 1446 • 1447 • 1448 • 1449 • 1450 • 1451 • 1452 • 1453 • 1454 • 1455 • 1456 • 1457 • 1458 • 1459 • 1460 • 1461 • 1462 • 1463 • 1464 • 1465 • 1466 • 1467 • 1468 • 1469 • 1470 • 1471 • 1472 • 1473 • 1474 • 1475 • 1476 • 1477 • 1478 • 1479 • 1480 • 1481 • 1482 • 1483 • 1484 • 1485 • 1486 • 1487 • 1488 • 1489 • 1490 • 1491 • 1492 • 1493 • 1494 • 1495 • 1496 • 1497 • 1498 • 1499 • 1500 • 1501 • 1502 • 1503 • 1504 • 1505 • 1506 • 1507 • 1508 • 1509 • 1510 • 1511 • 1512 • 1513 • 1514 • 1515 • 1516 • 1517 • 1518 • 1519 • 1520 • 1521 • 1522 • 1523 • 1524 • 1525 • 1526 • 1527 • 1528 • 1529 • 1530 • 1531 • 1532 • 1533 • 1534 • 1535 • 1536 • 1537 • 1538 • 1539 • 1540 • 1541 • 1542 • 1543 • 1544 • 1545 • 1546 • 1547 • 1548 • 1549 • 1550 • 1551 • 1552 • 1553 • 1554 • 1555 • 1556 • 1557 • 1558 • 1559 • 1560 • 1561 • 1562 • 1563 • 1564 • 1565 • 1566 • 1567 • 1568 • 1569 • 1570 • 1571 • 1572 • 1573 • 1574 • 1575 • 1576 • 1577 • 1578 • 1579 • 1580 • 1581 • 1582 • 1583 • 1584 • 1585 • 1586 • 1587 • 1588 • 1589 • 1590 • 1591 • 1592 • 1593 • 1594 • 1595 • 1596 • 1597 • 1598 • 1599 • 1600 • 1601 • 1602 • 1603 • 1604 • 1605 • 1606 • 1607 • 1608 • 1609 • 1610 • 1611 • 1612 • 1613 • 1614 • 1615 • 1616 • 1617 • 1618 • 1619 • 1620 • 1621 • 1622 • 1623 • 1624 • 1625 • 1626 • 1627 • 1628 • 1629 • 1630 • 1631 • 1632 • 1633 • 1634 • 1635 • 1636 • 1637 • 1638 • 1639 • 1640 • 1641 • 1642 • 1643 • 1644 • 1645 • 1646 • 1647 • 1648 • 1649 • 1650 • 1651 • 1652 • 1653 • 1654 • 1655 • 1656 • 1657 • 1658 • 1659 • 1660 • 1661 • 1662 • 1663 • 1664 • 1665 • 1666 • 1667 • 1668 • 1669 • 1670 • 1671 • 1672 • 1673 • 1674 • 1675 • 1676 • 1677 • 1678 • 1679 • 1680 • 1681 • 1682 • 1683 • 1684 • 1685 • 1686 • 1687 • 1688 • 1689 • 1690 • 1691 • 1692 • 1693 • 1694 • 1695 • 1696 • 1697 • 1698 • 1699 • 1700 • 1701 • 1702 • 1703 • 1704 • 1705 • 1706 • 1707 • 1708 • 1709 • 1710 • 1711 • 1712 • 1713 • 1714 • 1715 • 1716 • 1717 • 1718 • 1719 • 1720 • 1721 • 1722 • 1723 • 1724 • 1725 • 1726 • 1727 • 1728 • 1729 • 1730 • 1731 • 1732 • 1733 • 1734 • 1735 • 1736 • 1737 • 1738 • 1739 • 1740 • 1741 • 1742 • 1743 • 1744 • 1745 • 1746 • 1747 • 1748 • 1749 • 1750 • 1751 • 1752 • 1753 • 1754 • 1755 • 1756 • 1757 • 1758 • 1759 • 1760 • 1761 • 1762 • 1763 • 1764 • 1765 • 1766 • 1767 • 1768 • 1769 • 1770 • 1771 • 1772 • 1773 • 1774 • 1775 • 1776 • 1777 • 1778 • 1779 • 1780 • 1781 • 1782 • 1783 • 1784 • 1785 • 1786 • 1787 • 1788 • 1789 • 1790 • 1791 • 1792 • 1793 • 1794 • 1795 • 1796 • 1797 • 1798 • 1799 • 1800 • 1801 • 1802 • 1803 • 1804 • 1805 • 1806 • 1807 • 1808 • 1809 • 1810 • 1811 • 1812 • 1813 • 1814 • 1815 • 1816 • 1817 • 1818 • 1819 • 1820 • 1821 • 1822 • 1823 • 1824 • 1825 • 1826 • 1827 • 1828 • 1829 • 1830 • 1831 • 1832 • 1833 • 1834 • 1835 • 1836 • 1837 • 1838 • 1839 • 1840 • 1841 • 1842 • 1843 • 1844 • 1845 • 1846 • 1847 • 1848 • 1849 • 1850 • 1851 • 1852 • 1853 • 1854 • 1855 • 1856 • 1857 • 1858 • 1859 • 1860 • 1861 • 1862 • 1863 • 1864 • 1865 • 1866 • 1867 • 1868 • 1869 • 1870 • 1871 • 1872 • 1873 • 1874 • 1875 • 1876 • 1877 • 1878 • 1879 • 1880 • 1881 • 1882 • 1883 • 1884 • 1885 • 1886 • 1887 • 1888 • 1889 • 1890 • 1891 • 1892 • 1893 • 1894 • 1895 • 1896 • 1897 • 1898 • 1899 • 1900 • 1901 • 1902 • 1903 • 1904 • 1905 • 1906 • 1907 • 1908 • 1909 • 1910 • 1911 • 1912 • 1913 • 1914 • 1915 • 1916 • 1917 • 1918 • 1919 • 1920 • 1921 • 1922 • 1923 • 1924 • 1925 • 1926 • 1927 • 1928 • 1929 • 1930 • 1931 • 1932 • 1933 • 1934 • 1935 • 1936 • 1937 • 1938 • 1939 • 1940 • 1941 • 1942 • 1943 • 1944 • 1945 • 1946 • 1947 • 1948 • 1949 • 1950 • 1951 • 1952 • 1953 • 1954 • 1955 • 1956 • 1957 • 1958 • 1959 • 1960 • 1961 • 1962 • 1963 • 1964 • 1965 • 1966 • 1967 • 1968 • 1969 • 1970 • 1971 • 1972 • 1973 • 1974 • 1975 • 1976 • 1977 • 1978 • 1979 • 1980 • 1981 • 1982 • 1983 • 1984 • 1985 • 1986 • 1987 • 1988 • 1989 • 1990 • 1991 • 1992 • 1993 • 1994 • 1995 • 1996 • 1997 • 1998 • 1999 • 2000 • 2001 • 2002 • 2003 • 2004 • 2005 • 2006 • 2007 • 2008 • 2009 • 2010 • 2011 • 2012 • 2013 • 2014 • 2015 • 2016 • 2017 • 2018 • 2019 • 2020 • 2021 • 2022 • 2023 • 2024 • 2025 • 2026 • 2027 • 2028 • 2029 • 2030 • 2031 • 2032 • 2033 • 2034 • 2035 • 2036 • 2037 • 2038 • 2039 • 2040 • 2041 • 2042 • 2043 • 2044 • 2045 • 2046 • 2047 • 2048 • 2049 • 2050 • 2051 • 2052 • 2053 • 2054 • 2055 • 2056 • 2057 • 2058 • 2059 • 2060 • 20

Blauwe Leeuwen *in Brussel*



door Kim Descheemaeker,
Liberas

De Vlaamse PVV-afdelingen in het kiesarrondissement Brussel besluiten op 24 mei 1968 een apart Verbond op te richten, op dat moment nog binnen de schoot van de Brusselse PVV/PLP-federatie. In navolging van de socialistische Rode Leeuwen, krijgt deze groep de naam Blauwe Leeuwen.

Zij hebben mij zonder uitzondering medegedeeld, hetgeen ook mijn opvatting is, dat zij de komende gemeenteverkiezingen eerder hun stem op de Volksunie of de Rode Leeuwenlijst zullen uitbrengen, of nog op een Vlaamse C.V.P. kandidaat, dan stemmen voor ene lijst die het federaal programma onderschrijft', zo schrijft René Bützler, voorzitter van Vooruitstrevende Liberale Volksbond Brussel, in oktober 1969 aan Albert Maertens. Met 'zij' doelt Bützler op verschillende Vlaamse bestuursleden van de PVV/PLP-associatie Ganshoren. Het conflict binnen de Brusselse PVV/PLP is intussen zodanig uit de hand gelopen dat bestuursleden van de lokale partij liever op een Vlaamsgezinde politicus van een andere partij stemmen dan op de eigen partij. Wat is daar aan de hand?

Communautaire spanning stijgt

Na een uitgesproken patriottische verkiezingscampagne vallen de verkiezingsuitslagen van 31 maart 1968 enigszins tegen voor de unitaire PVV/PLP. De partij verliest nationaal één zetel, maar in Brussel, meer precies in het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde, is de schade groter. Daar valt de partij terug van 11 naar 8 zetels, en verliest ze haar positie als grootste partij. Dit voelt aan als een nederlaag en doet de communautaire spanningen binnen de partij stijgen.

Vervolgens volgen de gebeurtenissen elkaar snel op. Tijdens het congres van 11-12 mei 1968 stelt het LVV zijn standpunten op scherp. Betreffende de kwestie Brussel wordt

het inperken van de verfransing door het strikt toepassen van de taalwetgeving en het beperken van de Brusselse agglomeratie tot de negentien gemeenten geëist. De Franstalige Brusselse liberalen knopen op hun beurt aan bij de standpunten van de bredere, partij-overschrijdende eisen van de Franstalige Brusselaars. Zij ondernemen enkele politieke stappen zonder in overleg te gaan met hun Vlaams-Brusselse partijgenoten.

Openlijke breuk

Daarop besluiten de Vlaamse PVV-afdelingen in het kiesarrondissement Brussel op 24 mei 1968 een apart Verbond op te richten, op dat moment nog binnen de schoot van de Brusselse PVV/PLP-federatie. In navolging van de socialistische Rode Leeuwen, krijgt deze groep de naam Blauwe Leeuwen. Ze scharen zich achter de eisen van het LVV en proberen als groep meer gewicht in de schaal te leggen binnen de Brusselse PVV/PLP-arrondissementsfederatie. Parallel aan het initiatief van de Nederlandstalige Brusselse liberalen groepeer ook een deel van de Franstalige Brusselse liberalen zich. Zij voeren gesprekken met de Franstalige Brusselse socialist en het FDF om een gezamenlijk Franstalig Brussels front te vormen.

De tegengestelde visies binnen de PVV/PLP-arrondissementsfederatie komen tot uitbarsting wanneer een deel van de Franstalige Brusselse liberalen het partij-overschrijdende, Brusselse Manifest der 29 ondertekent, waarop binnen de liberale arrondissementsfederatie Nederlandstalige en een aantal Frans-talige Brusselse liberalen het Handvest van de Eendracht formuleren als verzoeningspoging. Beide handvesten behalen evenveel

stemmen binnen de federatie, waardoor deze allebei verworpen worden. Bovendien schuift de federatie in dezelfde periode twee Vlaamse afgevaardigden, die de Blauwe Leeuwen niet representatief en dus onaanvaardbaar vinden, naar voren om te zetelen in het nationale partijbestuur.

Deze gebeurtenissen leiden tot een definitieve breuk. Op basis van de brief van meneer Bützler lijkt het erop dat het idee aanvankelijk is om een aparte federatie louter op geografische basis op te richten. Zowel zij als talrijke Nederlandstalige, Brusselse PVV-leden verzetten zich hiertegen en steunen de oprichting van een federatie op taalkundig vlak. Dat gebeurt dan ook. De Blauwe Leeuwen richten in september 1969 een eigen federatie van Nederlandstalige PVV-associaties in het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde op. Na hoogoplopende conflicten in de negentien gemeenten van de Brusselse agglomeratie volgt in 1970 de oprichting van een onderafdeling, namelijk het Verbond der PVV-verenigingen van Brussel hoofdstad.

Lees meer op [Liberasstories.eu](https://liberasstories.eu).



Initiatiefnemers van de Blauwe Leeuwen, waaronder Emile Janssens, August De Winter, Jan Bas-cour en Louis Cantillon in september 1969 te Brussel. (Liberas, fotonr. 400402)



door Jaak Gregoor,
dirigent

Blue Fever

van Marc Kennes

Het is de derde tentoonstelling van Marc Kennes in galerie De Zwarte Panter die ik bezoek. De kunstenaar blijft me fascineren vanwege zijn toevlucht tot muziek, literatuur en filosofie als inspiratiebron.

De thematiek van de metamorfose, de transformatie van mens, dier en natuur. De eeuwige paradox van schoonheid en verval. De zoektocht naar zichzelf en naar de essentie van de schilderkunst. In zijn huidige tentoonstelling 'Blue Fever' gaat Marc Kennes definitief voorbij aan de anekdote en wijdt zich aan een pure universele mentale reflectie op zijn traumatische jeugd.

Povere jeugd

En die jeugd was allerminst bijzonderraar, daar in Niel aan de Rupel. Tussen de Boomse steenbakkerijen. Marc groeit op in povere woon- en leefomstandigheden onder de psychologische en fysieke tirannie van zijn vader. Alcoholisme en vernedering zijn dagelijkse kost. Zijn prille tekeningen worden door zijn vader verscheurd, zijn ontluikend talent weggelachen. Hij verstopt zich in het riet langs de oevers van de Rupel uit angst voor vaders dronken thuiskomst en geweld. Zijn enige vrijheid is het al tekenend en schilderend verzinnebeelden van zijn innerlijke gevoelswereld.

Met veerkracht en doorzettingsvermogen ontworstelt Marc zich uit deze beklemming van permanente psychische druk en existentialistische angst. Hij schrijft zich in aan de

Teken- en Schilderschool te Niel, volgt lessen aan de Koninklijke Academie voor Beeldende Kunsten in Mechelen en voltooit zijn studies aan de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten en het Nationaal Hoger Instituut voor Schone Kunsten, beide in Antwerpen. In de jaren tachtig, een periode waarin door velen werd beweerd dat de schilderkunst, en zeker de figuratieve vorm ervan, ten dode was opgeschreven, koos Marc doelbewust voor de figuratieve en expressieve schilderkunst. Zijn werk beantwoordt aan de expressionistische en picturalistische visie op hedendaagse kunst van galerist Adriaan Raemdonck, en vanaf 1988 behoort Marc Kennes dan ook tot de selecte groep kunstenaars van de inmiddels iconische Antwerpse galerie De Zwarte Panter.

Colorist

Bij zijn vorige tentoonstellingen was ik bepaald onder de indruk van de reeks monumentale schilderijen waarvoor de kunstenaar zich liet inspireren door de vijfde symfonie van de Russische componist Dmitri Sjostakovitsj (1906-1975). Zeer opvallend in de relatie tussen Kennes' magistrale beeldende kunst en het muzikaal meesterwerk van Sjostakovitsj is het opvallend expressief coloriet dat beide kunstenaars hanteren. Marc Kennes is immers een geboren colorist. In zijn specifieke eigen taal besteedt hij net zoveel aandacht aan het mengen en kiezen van kleuren als Sjostakovitsj aandacht schenkt aan toonaard, modulatie, tempo, ritme en dynamiek. Kennes' coloriet is vergelijkbaar met

het artistieke effect van de instrumentatie en orkestratie waarmee Sjostakovitsj zijn innerlijke gevoelswereld weergeeft.

In zijn huidige expo betreedt Marc Kennes op zijn zestigste de smalle weg 'The narrow way' van introspectie. De titel van deze tentoonstelling 'Blue fever' verwijst naar koortsige melancholie, gevoelens van pijn, verlies, gemis. Saudade. Zijn traumatisch verleden, het psychisch lijden tijdens zijn jonge jaren, de wanhoop en zijn uiterst pijnlijke jeugdherinneringen krijgen gestalte in 'Curdled memory' (de Rupel kleurt bloedrood), 'Riverside' (de rietkragen op de oevers van de Rupel), 'Dockside' (de troosteloze industriële omgeving), 'Nice creation' (de moeder die machteloos toekijkt naar het lot van haar kind).

Marc Kennes bereikt in deze tentoonstelling zijn artistieke bestemming: de absolute top. Het resultaat van jarenlang hard labeur dat finaal culmineert in meesterlijk vakmanschap. Zoals bij Sjostakovitsj elk motief een bouwsteen vormt in de compositie, elke noot, elk teken, elke aanduiding er wezenlijk toe doet, zo ook leidt bij Marc Kennes elke penseelstreek, elk subtiel detail met delicate precisie en vanuit een diep doorvoelde emotionele intensiteit naar een doordacht en gestructureerd eindresultaat.

De tentoonstelling 'Blue fever' van Marc Kennes loopt nog t.e.m zondag 16 april in galerie De Zwarte Panter Hoogstraat 70 – 74 2000 Antwerpen.



door Lukas De Vos



Europa

De dupe van de brexithistorie

Opgetogen kreetjes in Brussel en Londen: er is een akkoord over Noord-Ierland. Nou ja, een soort toenadering, die na de platvloerse afwijzingen en toezeggingsbreuken van Boris Johnson en Liz Truss, geen moment te vroeg komt. Maar dat de Brexit het meest stomp-zinnige is dat ooit in Europa is vertoond, wil maar niet doordringen bij de hardleerse Tories. Wel bij de bevolking die op groenten- en fruitrantsoen staat, geen doktersafspraken meer kan maken, met zeven miljoen op de wachtlijst staat voor een ziekenhuisbehandeling, lijdzaam toeziet dat negen op tien misdaden onopgelost blijven, en die geen eieren meer vindt in de warenhuizen.

Recente statistieken wijzen uit dat in februari 54% van de Britten nu de uitstap uit Europa betreuren, en nog amper 33% het een juiste beslissing vindt. Met een levenspeil dat pijlsnel zakt, (geprivatiseerde) treinen die onbetaalbaar worden, en een ongezien hoog handelstekort is er weinig reden tot hoop op beterschap. Het vorige jaar eindigde minabel: in december piekte het deficit tot 7,2 miljard pond (8,1 miljard euro), sinds 1998 blijft de handelsbalans in de rode cijfers zitten.

Traag herstel

Het VK herstelt ook veel trager dan de EU van de pandemiegevolgen. De Nationale Gezondheidsdienst (NHS) zat al in slechte papieren, en dat is er niet beter op geworden. Slechte verloning, onderbezetting, veroudering van materieel, mislukte hervormingspogingen, ze leiden tot steeds meer stakingen en burn-outs bij het personeel van verpleegkundigen en hulpverleners. Van het luchtkasteel dat afscheuring van de EU tonnen geld zou opbrengen, waarmee de regering dan de openbare zorgverlening zou opvijzelen, is geen steen op een andere gebleven, integendeel. Stakingen zijn opnieuw schering en inslag, tussentijdse verkiezingen hebben al uitgewezen dat de doorbraak die de conservatieven konden maken in de rode burchten van de Midlands alweer verloren gaat. Landbouwprijzen stijgen fors.

Kip zonder kop

Eén voorbeeld heet van de naald. De voormalige staatssecretaris voor gezondheidszorg Matt Hancock ligt onder vuur. In The Telegraph is na een onderzoek van 100.000 WhatsApps gebleken dat hij schromelijk tekortschoot tijdens de pandemie: hij verwaarloosde de behandeling van rusthuis- en zorgcentrumbewoners ten voordele van zijn collega's zoals de havik Jacob Rees-Mogg, en hij misbruikte een nieuwe Covidvariant om angst uit te lokken. "Een kip zonder kop", was het vernietigende oordeel van Clive Dix, de voorzitter van de Vaccines Taskforce. "Een stresskicken, dat niks verstond van wat er aan de hand was, rapporten niet las, een ongeleid projectiel". Toen Astra-Zenica in produktiemoeilijkheden geraakte, wendde hij zich tot het Serum Institute of India om zich te verzekeren van entstof die voor de plaatselijke bevolking bedoeld was. Intussen is hij van whip sinds november 2022 gedegeerd tot een onafhankelijk parlamentslid.

De kopzorgen van de Britse regering beperken zich niet tot intern gerommel. Betogingen in Wales. Gehannes met Schotland, na de strakke afwijzing van een mogelijk onafhankelijkheidsreferendum én de déconfiture van Nicola Sturgeon, die zich misrekende in de steun voor haar transgenderwet. En uiteindelijk draait heel veel rond de verliezen. Bu-



reaucratie verhoogt controles, wachttijden, en nadelen in mededinging, zeker voor bederfelijke waren als zalm, zuivel, kaas en vlees. Vorig jaar, klaagt de nationalistische regering, kreeg Schotland (dat vrijwel unaniem tegen de Brexit stemde) een onevenredig deel van de verliezen te verwerken, liefst 9 miljard pond. Het Internationaal Muntfonds kondigt geen echte verbetering aan. Voor dit jaar stelt het IMF globaal een (terugvallende) groei aan van 2,3%. Maar. De enige belangrijke economie die nog gaat krimpen is die van VK, met min 0,6%. Voor Schotland is dat het dubbele, ondanks goede cijfers voor tewerkstelling. Het is de inflatie die Schotland parten speelt, want zij drijft de lonen omhoog met 5,5%.

Noord-Ierland

Lang zag het er naar uit dat ook Noord-Ierland in de klappen zou delen, vanwege de politieke impasse en de strakke handelscontroles om Noord-Ierland op het pad te houden van de Goede-Vrijdag akkoorden (1998) met de Ierse republiek. De impasse is nog niet opgelost. De DUP, protestanten van de harde lijn die niet willen weten van verdere toenadering tot Ierland, heeft voor het eerst in de geschiedenis van de zes graafschappen zijn status als grootste partij moeten inleveren bij de verkiezingen van mei 2022. Door demografische wijzigingen en het terugdringen van



De Britse premier Rishi Sunak sloot met voorzitter van de EU-commissie Ursula von der Leyen op 27 februari een akkoord voor warenvervoer tussen Groot-Brittannië en Noord-Ierland.

geweld slaagde de hoofdzakelijk katholieke Sinn Féin erin om als grootste uit de bus te komen. Dat is niet onbelangrijk: volgens het vredesverdrag van Belfast levert de grootste partij de regeringsleider, en de grootste oppositiepartij de vicepremier. Dat was een gruwel voor de Oranjeklanten: een katholiek aan het hoofd, én van een partij die als hoogste doelstelling de hereniging van heel Ierland belijdt. De DUP (nog opgericht door de onverzoonlijke dominee Ian Paisley zaliger) blokkeert sindsdien de vorming van een eigen bestuur, van de Stormont.

DUP-leider Jeffrey Donaldson liet er geen twijfel over bestaan: "Wij stappen nooit in de regering als de grens met het moederland niet verdwijnt". De grens is na heel wat bakkeleien tussen de EU en het VK nog door Johnson aanvaard, en ligt midden in de Ierse Zee. Voor de EU was dat vanzelfsprekend: de Brexit is totaal, het VK (en dus ook Noord-Ierland) is een buitenlandse staat geworden, en behoort niet langer tot de interne markt van de EU. Johnson, die eerder al zijn onbetrouwbaarheid toonde als journalist én als politicus, aanvaardde dat wel, maar wou achteraf toch weer wijzigingen.

Akkoord

Het was wachten op de derde eerste minister

in één jaar, Rishi Sunak, om de vastgelopen boot weer recht te trekken. De oplossing is op korte tijd gevonden, en werd door Ursula von der Leyen van de Europese Commissie samen met Sunak op 27 februari beklonken. Er komt groen licht voor warenvervoer tussen Groot-Brittannië en Noord-Ierland, produkten dus die daar verbruikt of gemaakt worden. Daar heft de EU de geëiste controles op. Rood licht geldt wel voor doorvoerprodukten van of naar de Ierse Republiek. Daarvoor moest de EU inzage krijgen in dat goederenverkeer. Dat komt er. In ruil krijgt Stormont een "brake", een remmende beveiligingsprocedure die ze aanwendt in Londen om bij voorbeeld een veto te stellen bij nieuwe Europese goederenwetten. Oorspronkelijk was die "Stormont Brake" in het Goede Vrijdagakkoord bedoeld om de rechten van minderheden te beschermen. Het grote voordeel van de nieuwe overeenkomst, het "Windsorkader", is dat ze liefst 1.700 Europese wetten vervangt. Het nadeel is navenant. Voor Europa: wie kan die stromen echt controleren? Voor de Britten: het verfoeide Europees Hof van Justitie blijft bevoegd bij geschillen. Voor de Noord-Ieren: de vorming van een regering. De DUP dreigt de dupe van de hele zaak te worden.

Er beweegt wel wat. Sinn Féin vraagt uitdrukkelijk om het nieuwe kader niet te

misbruiken als uitstelstrategie. "Negotiations are over, the deal has been made", verklaarde John Finucane op BBC Radio Ulster. Stop de boycot van de deelstaatregering. De gematigde linkse partij SDLP is gesprekken begonnen met de protestanten om de weg vrij te maken. De DUP houdt de boot nog af. Ze heeft zich altijd radikaal verzet tegen ook maar enige inspraak van Europa. Maar eerste minister Sunak laat er geen twijfel over bestaan. Hij is ter plekke duidelijk gaan maken dat het vergelijk geen keuze toelaat, Westminster beslist. De eerste horde had hij al genomen: een mogelijke opstand van radicale Tory-Brexiteers is in de kiem gesmoord. Daarmee heeft hij heel wat krediet gekocht in de EU. Het vertrouwen is opnieuw wederzijds.

Hereniging

De volgende stap is nog hachelijker. Al geruime tijd wijzen peilingen uit dat Sinn Féin in de Ierse Republiek volgend jaar de verkiezingen zal winnen. Als ook Belfast in handen komt van Sinn Féin zal de roep tot hereniging niet uitblijven. Een volksraadpleging daarover kan het Hooggerechtshof in Londen niet verbieden: zij staat in het Goede Vrijdagakkoord, als er een meerderheid is om tot een referendum over te gaan. Dan gaan de poppen pas echt aan het dansen.



Recente statistieken wijzen uit dat in februari 54% van de Britten nu de uitstap uit Europa betreuren, en nog amper 33% het een juiste beslissing vindt.



Door de lens van het voetbal wordt in *Schwalbe* het dagelijkse leven in de jaren '30 en tijdens de Tweede Wereldoorlog bijzonder tastbaar. Sommige spelers, trainers en bestuurslui maakten zich schuldig aan verregaande collaboratie, zoals er evengoed waren die actief in het verzet gingen. Anderen werden dan weer slachtoffer van vervolging, omdat ze Joods waren of weerstand boden.

Er bestaat weinig onderzoek over het Belgische voetbal in die periode. Deswert begon op aanraden van Simon Kuper, de auteur van 'Football Against the Enemy' aan het verhaal van het Belgische voetbal tijdens WOII. Tijdens zijn onderzoek in binnen- en buitenland stootte hij op verhalen over Joodse voetballers, over Belgen die in Duitsland of Engeland gingen voetballen.

Führerprincipe

Op een gegeven moment dook in de sportmiddens het 'führerprincipe' op. Eén leider kreeg het zeggenschap om bijvoorbeeld de nationale ploeg samen te stellen. Voetballers gingen in het verzet, anderen in de collaboratie. Spelers, Joodse spelers, werden opgepakt.

Het voetbal leed natuurlijk onder de oorlog.

Verzwegen voetbalverhaal

Een bekende scheidsrechter met bewondering voor Mussolini. Topfiguren van Anderlecht die meeheulen met de bezetter. Gewezen aanvoerders van de Rode Duivels die gaan werken voor de Duitsers. De oprichting van een Vlaams nationaal elftal. Wedstrijden die beginnen met de Hitlergroet. Belgen die in de gevangenenkampen voetballen, maar ook bij Engelse... en Duitse clubs. In 'Schwalbe' vertelt Kurt Deswert de verzwegen geschiedenis van de Belgische kleedkamers tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Mensen waren beperkt in hun vrijheid, er was de avondklok, in de bioskopen speelden alleen gecensureerde films en in de kranten las je niet de hele waarheid van wat er in België gebeurde. En er was de constante honger. Voetbal was dus een uitlaatklep tijdens de Duitse bezetting. Het aantal toeschouwers rond de velden steeg.



De nazigroet voor aanvang van België-Duitsland in Brussel, zondag 28 april 1935. In de achtergrond de Paleizen van de Wereldtentoonstelling, die een dag voordien van start is gegaan.

Ruhe und Ordnung

In het begin probeerde de bezetter voor rust en orde te zorgen en het voetbal was daarbij belangrijk. Sport mocht, maar er mochten geen rellen uitbreken of verzet gepleegd worden. Deswert: "Henri de Baillet Latour, de Belgische voorzitter van het Internationaal Olympisch Comité speelde daar een grote rol in. Hij had goede contacten met de Duitsers van tijdens de Olympische Spelen

in 1936 en wist met Generaal Alexander von Falkenhausen (de militaire bevelhebber in België tijdens de bezetting) een afspraak te maken om het Belgisch voetbal grotendeels ongemoeid te laten. Op een bepaald moment waren het wel de collaborateurs die een greep op het voetbal wilden krijgen. Dat is een gevecht dat voor veel oprispingen heeft gezorgd. Maar de competities gingen wel gewoon verder. Aan het einde van de oorlog - 1943 en vooral 1944 - had je wel een aantal razzia's tijdens wedstrijden. Zo was er in Woluwe, tijdens een derby tussen White Star en La Forestoise, een befaamde razzia. Ik heb mensen gesproken die er die dag bij waren. Dat heeft wel een sterke indruk nagelaten. In de kranten verscheen daarover uiteraard niets, maar wel in de sluikepers van het verzet bijvoorbeeld, en in de verslagen van de voetbalbond."

Vlaams voetbal

En werd ook duchtig gevoetbald onder de Belgische fabrieksarbeiders in Duitsland. Er waren zelfs fabrieksteams die in een competitie speelden. Uit die teams groeiden regionale Vlaamse elftallen, waarbij de 11 beste Vlaamse spelers van de competitie mochten spelen. Maar dat waren vooral propagandamatches ingericht door de DeVlag, een collaboratiebeweging in Vlaanderen.

(met dank aan Hans Van Rompaey)

VVD

bestaat 75 jaar

door Peter Laroy,
directeur Liberas

Op dinsdag 24 januari 2023 vierde de Nederlandse liberale partij VVD haar 75-jarige verjaardag. Ter gelegenheid hiervan verscheen de publicatie 'Founding Fathers van de VVD', een boek dat meer inzicht verschaft in twee belangrijke figuren die aan de basis van de oprichting van de partij liggen.

Bij de oprichting van de liberale Volkspartij voor Vrijheid en Democratie (VVD) op 24 januari 1948 speelden Dirk Stikker en Piet Oud een cruciale rol. Stikker was in maart 1946 tot voorzitter benoemd van de pas opgerichte Partij van de Vrijheid (PvdV). In een zich vernieuwend naoorlogs politiek landschap in Nederland zag deze politieke groep zich als legitieme erfgenaam van de vroegere Liberale Staatspartij. In een poging om het initiatief meer elan te geven zocht de partijvoorzitter contact met Piet Oud. Deze gewezen topfiguur van de progressief-liberale Vrijzinnig-Democratische bond (VDB) en burgemeester van Rotterdam vond moeilijk zijn weg in de sociaaldemocratische PvdA waarin de VDB in 1946 was in opgegaan. De uitgestoken hand van Stikker om deel uit te maken van een nieuwe en breed opgevatte liberale partij nam hij gretig aan.

Ruzie

Aanvankelijk leek de combinatie van een ondernemer (Stikker) met een echte homo politicus (Oud) veelbelovend. De VVD kwam in 1948 in de regering met Stikker als minister van Buitenlandse Zaken. Oud kreeg de taak toegewezen van fractievoorzitter in de Tweede Kamer. De daaropvolgende jaren verzuurde de relatie tussen de twee Nederlandse topliberalen. Dekoloniseringsvraagstukken

rond Indonesië en Nieuw-Guinea zetten de verhoudingen op scherp. In 1952 verliet Stikker ontgoocheld de nationale politiek en koos voor een internationale carrière. In 1961 volgde hij zelfs Paul-Henri Spaak op als secretaris-generaal van de NAVO. Oud bleef actief in Nederland. Hij groeide uit tot de onbetwistbare partijleider en was het gezicht van de VVD tot begin de jaren 1960.

Het verhaal over hoe Stikker en Oud uit elkaar groeiden is uiteraard reeds beschreven in eerdere VVD-partijgeschiedenissen. Het interessante aan dit nieuwe boek is vooral de heel gedetailleerde en met veel bronnenmateriaal en illustraties onderbouwde schets van de verhoudingen tussen deze twee politici. Interessant is verder het psychologische profiel geschetst door auteurs Boris Van Haastrecht (RU Groningen) en Gerrit Voerman (DNPP – Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen). Zij beschrijven het wankel evenwicht dat er bestond tussen de meer bedrijfsmatige denkende Stikker en de politiek geïnspireerde Oud.

Verzoening

Het was een verhouding die terug op de proef werd gesteld toen Stikker in zijn memoires in 1966 enkele scherpe passages publiceerde. Het kwam tot een openlijke botsing, "waarvan de vonken afvlogen", aldus de auteurs. Een nieuwe verzoenende ontmoeting vond plaats op het feest ter gelegenheid van het 20-jarige bestaan van de VVD in 1968. Piet Oud was toen reeds ziek, hield er zijn laatste (indrukwekkende) redevoering en overleed korte tijd nadien. Dirk Stikker kreeg nog huldebetogen als stichter van de partij op de vieringen van het 25-jarige en het 30-jarige bestaan van de VVD en overleed in 1979. De

partij hield nadien de nagedachtenis aan beide 'founding fathers' in ere door gebouwen of een stichting naar hen te vernoemen, met het plaatsen van beelden of het uitreiken van erepenningen.

Voor auteur Boris van Haastrecht is dit boek een spin-off van de levensbeschrijving van Oud die hij aan de Rijksuniversiteit Groningen voorbereidt. De onderzoeker ziet naar eigen zeggen deze biografische studie als een middel om meer inzicht te krijgen in de recente geschiedenis en ontwikkeling van het liberalisme in Nederland. Na lectuur van dit goed geschreven en sterk gedocumenteerde boek is het toch wel reikhalzend uitkijken naar die studie.



Boris van Haastrecht en Gerrit Voerman

**FOUNDING
FATHERS VAN DE
VVD DIRK STIKKER
EN PIET OUD**

Boom

Boris van Haastrecht en Gerrit Voerman, *Founding Fathers van de VVD. Dirk Stikker en Piet Oud*, Boom Uitgevers Amsterdam, Amsterdam, 2023, 127 p., 24,90 euro.

Is de *belastingdruk* echt te hoog?

Regelmatig worden (internationale) studies gepubliceerd, die aantonen dat ons land, binnen de groep van 'ontwikkelde' landen, koploper is op het gebied van de verhouding betaalde belastingen tegenover de hoogte van ons Bruto Binnenlands product (BBP). Is dat een probleem? Het antwoord is eenvoudig.... ja én neen.



door Mark Bienstman,
mbienstman@hotmail.com

Voor we een antwoord kunnen geven, moeten we eerst afspreken waarom bepaalde zaken en/of taken naar de overheid worden doorgeschoven (en dus moeten gefinancierd worden uit algemene middelen, lees: belastingen).

Eenvoudig

De regel is eenvoudig: alles wat niet op een efficiënte en voor iedereen toegankelijke manier door burgers en bedrijven kan worden opgezet, wordt beter centraal (dus via de overheid) aangekocht en aangelegd. Voor de hand liggende voorbeelden zijn o.m.: justitie – binnen- en buitenlandse veiligheid – infrastructuur voor vervoer en verkeer – maar ook onderwijs – volksgezondheid – sociale zekerheid – ... kortom alle taken waar (op basis van een democratische beslissing) de bevolking vindt dat een centrale aanpak meer kansen biedt op solidariteit – veiligheid – samenhangigheid binnen een samenleving (en waar dus een 'koele' marktwerking niet tot dit beoogde resultaat kan en/of zal leiden).

Dus, als wij met zijn allen vinden dat de overheid haar huidige takenpakket verder moet blijven invullen, dan moeten wij (als burger en dus als belastingbetaler) daar dan ook consequent de nodige middelen voor vrijmaken en dus de nodige belastingen betalen (er wel van uitgaande dat deze lasten eerlijk en billijk verdeeld worden: "de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten").

Realiteit

Als aan al die voorwaarden is voldaan, kunnen we zonder meer zeggen dat de belastingdruk niet te hoog is. End of story? toch niet...

Wat blijkt in de realiteit? Er zijn al hele bibliotheken volgeschreven met studies die aantonen dat ons belastingsysteem (met heel zijn "koterij" van aftrekken en vrijstellingen) verre van billijk en rechtvaardig is.

Verder zijn er al evenveel studies gemaakt (denken we maar aan het jaarlijkse "blunderboek" van het Rekenhof) die zonneklaar bewijzen dat de overheid niet op de meest efficiënte manier haar middelen inzet. Dus door een iets efficiënter en doortastend management zou men ofwel met de bestaande middelen méér kunnen doen en/of hetzelfde doel kunnen bereiken met de inzet van minder middelen (= belastingen). Alleen al het drastisch terugschroeven van het aantal beleidsniveaus in ons land, zou de efficiëntie en de slagkracht van de overheid zeker verhogen (zoals corona - de vluchtelingencrisis en zovele andere dossiers bewezen hebben).

Objectieve analyse

Dus het debat moet 'niet' gaan over de hoogte van de belastingdruk (wat zich wel al te gemakkelijk in één cijfer laat vatten) maar 'wel' over de vraag of de overheid de haar toevertrouwde middelen beter kan aanwenden (en dat is een meer ingewikkelde en technische kwestie, die zich minder gemakkelijk laat vatten in één simplistische slogan op sociale media). Dus meer doorgedreven én objectieve kosten/baten analyses - minder prestige projecten - méér selectiviteit in het toekennen van voordelen (focus op zij die het echt nodig hebben) – enz., dat zijn de thema's waar rond het politieke debat moet draaien, niet de "fetisj" van één cijfer.